

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0143/2010

6.5.2010

POROČILO

o pregledu inovacijske politike Skupnosti v spreminjajočem se svetu
(2009/2227(INI))

Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

Poročevalec: Hermann Winkler

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	11
MNENJE ODBORA ZA NOTRANJI TRG IN VARSTVO POTROŠNIKOV	14
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	17

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o pregledu inovacijske politike Skupnosti v spreminjajočem se svetu (2009/2227(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije „Pregled inovacijske politike Skupnosti v spreminjajočem se svetu“ (KOM(2009)0442),
- ob upoštevanju sporočila Komisije „Priprave na prihodnost: razvoj skupne strategije za ključne spodbujevalne tehnologije v EU“ (KOM(2009)0512),
- ob upoštevanju sporočila Komisije „Novo partnerstvo za posodobitev univerz: forum EU za dialog med univerzami in podjetji“ (KOM(2009)0158) in resolucije Evropskega parlamenta o dialogu med univerzami in podjetji,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 4. decembra 2009 „Na poti h konkurenčni, inovativni in okoljsko učinkoviti Evropi – prispevek Sveta za konkurenčnost k lizbonski agendi po letu 2010“,
- ob upoštevanju sporočila Komisije „Nova obzorja IKT – strategija za raziskovanja na področju prihodnjih in nastajajočih tehnologij v Evropi“ (KOM(2009)0184),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2009 o Aktu za mala podjetja¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. maja 2008 o vmesnem pregledu industrijske politike ter prispevku k strategiji EU o rasti in zaposlovanju²,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 294/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o ustanovitvi Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo³,
- ob upoštevanju sklepov Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 22. maja 2008 o spodbujanju ustvarjalnosti in inovativnosti v izobraževanju in usposabljanju⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. maja 2007 o prenosu znanja v prakso: široko zastavljena inovacijska strategija za EU⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. julija 2006 o izvajanju lizbonskega programa Skupnosti: več raziskav in inovacij – naložba za rast in zaposlovanje: skupni pristop⁶,
- ob upoštevanju Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta št. 1982/2006/ES z dne 18. decembra 2006 o sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za raziskave,

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2009)0100.

² Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0226.

³ UL L 97, 9.4.2008, str. 1.

⁴ UL C 141, 7. 6. 2008, str. 17.

⁵ UL C 102E, 24.4.2008, str. 455.

⁶ UL C 303E, 13.12.2006, str. 640.

tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013)¹,

- ob upoštevanju Sklepa št. 1639/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 2006, ki vzpostavlja okvirni program za konkurenčnost in inovacije (2007–2013)²,
 - ob upoštevanju predloga Komisije za uredbo Sveta o patentu Skupnosti (KOM(2000)0412),
 - ob upoštevanju okvira Skupnosti za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije³,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije „Boljša uporaba davčnih olajšav za raziskave in razvoj“ (KOM(2006)0728),
 - ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Evropske komisije „Ocena inovacijske politike Skupnosti v obdobju 2005–2009“ (SEC(2009)1194),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije „Strategija za raziskave, razvoj in inovacije na področju IKT v Evropi: kako do izboljšav?“ (KOM(2009)0116),
 - ob upoštevanju člena 48 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (A7-0143/2010),
- A. ker je Komisija v svojem sporočilu „Pregled inovacijske politike Skupnosti v spreminjajočem se svetu“ napovedala spremenjeno inovacijsko strategijo v obliki akcijskega načrta,
- B. ker mora biti prihodnja inovacijska strategija tesno povezana s strategijo EU 2020,
- C. ker je Komisija v svojem sporočilu „Nova obzorja IKT – strategija za raziskovanja na področju prihodnjih in nastajajočih tehnologij v Evropi“ napovedala novo strategijo za raziskovanje prihodnjih in nastajajočih tehnologij z uvedbo vodilnih pobud,
- D. ker je treba pri razvoju evropske inovacijske politike upoštevati vse tri strani trikotnika znanja, namreč raziskave, inovacije in izobraževanje,
- E. ker so inovacijske zmožnosti podjetij v veliki meri odvisne od dostopa do zadostnih finančnih sredstev in ker kreditni krč, ki je posledica sedanje gospodarske krize, grozi, da bo bistveno omejil inovacijske zmožnosti podjetij, še posebej malih in srednjih,
- F. ker so inovacije osrednji instrument za uspešno reševanje sedanjih velikih družbenih in okoljskih izzivov ter uresničevanje strateških političnih ciljev EU glede konkurenčnosti, podnebnih sprememb, zaposlovanja, demografskih sprememb in vključujoče družbe,
- G. ker Evropska unija ne bo izpolnila svojih energetske in podnebne ciljeve za leto 2020, še posebej cilja, da za 20 % zmanjša emisije toplogrednih plinov, za 20 % poveča energetsko

¹ UL L 412, 30.12.2006, str. 1.

² UL L 310, 9.11.2006, str. 1.

³ UL C 323, 30.12.2006, str. 1.

učinkovitost in doseže vsaj 20-odstotni delež energije iz obnovljivih virov, če ne bo pospeševala razvoja in čim širše uporabe čistih, trajnostnih in energetsko učinkovitih tehnologij; ker mora prihodnja inovacijska strategija v celoti zajeti to razsežnost,

- H. ker so raziskave na področju prihodnjih in nastajajočih tehnologij (kot so kvantne tehnologije, informacijske in komunikacijske tehnologije, ki izhajajo iz biologije in nanotehnologije) s svojim vplivom na dolgoročno konkurenčnost odskočna deska za inovacije, saj ustvarjajo popolnoma nova področja gospodarskih dejavnosti, hkrati pa spodbujajo nove panoge in visokotehnološka mala in srednja podjetja,
- I. ker spodbujanje in razvoj trajnostnih tehnologij nista nujna samo za uresničevanje podnebnih in energetskih ciljev EU, temveč lahko Unija to tudi dobro izkoristi za ustvarjanje novih delovnih mest in gospodarsko rast,
- J. ker lahko neenakomerna porazdelitev omejenih sredstev ovira inovacije; ker bi morala politika EU glede surovin obravnavati osrednje izzive tako, da bi zagotovili pravičen dostop;
- K. ker bo spodbujanje trajnostnih in energetsko učinkovitih tehnologij v obdobju vedno večjega pomanjkanja virov povečalo zanesljivost oskrbe z energijo v EU,
- L. ker so demografske spremembe eden od osrednjih izzivov prihodnosti, ki terja tudi nove tehnološke rešitve,
- M. ker mora EU v industrijskih panogah, kjer je njen konkurenčni položaj zaenkrat še dober, združiti moči in okrepiti svoje prednosti ter zagotoviti enake konkurenčne pogoje na svetovni ravni,

Široko zasnovan inovacijski pristop

- 1. verjame, da v Evropi obstajajo možnosti za tesnejšo povezavo med raziskavami in inovacijami; poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo celovit pristop do znanosti in inovacij;
- 2. opozarja Komisijo EU, da je treba prihodnjo politiko EU na področju inovacij zastaviti bolj široko in da mora v svojem bistvu zajeti vse oblike inovacij, ne samo tehnoloških (inovacije pri proizvodih in postopkih), temveč tudi upravne, organizacijske, socialne in z delom povezane inovacije, vključno z novimi inovativnimi poslovnimi modeli ter inovacijami na področju storitev, ob tem pa je treba upoštevati tudi drugi stranici trikotnika znanja (raziskave in izobraževanje);
- 3. poudarja, da so inovativnost v prvi vrsti novosti, ki se odzivajo na potrebe potrošnikov in trga; zato poziva Komisijo, naj zagotovi večje priznanje povpraševanju potrošnikov kot najpomembnejši gonilni sila inovacij; opozarja, da bi morali inovacije v prihodnje meriti ne zgolj z vidika okoljskega in ekonomskega prispevka, temveč upoštevati tudi njihovo socialno dodano vrednost, če želimo preprečiti nastajanje novih socialnih razlik;
- 4. poudarja, da je krepitev podjetnikov kot nosilcev inovacij v Evropi nujni pogoj za učinkovito delovanje konkurenčnega notranjega trga, ki temelji na odpravi trgovinskih ovir ter visoki ravni varstva potrošnikov in socialne kohezije;

5. poziva Komisijo, naj za inovacije postavi ambiciozna merila, osredotočena na velike družbene izzive, in naj odpravi sedanjo razdrobljenost različnih evropskih pobud;
6. močno podpira ugotovitev Evropske komisije, da so ključne spodbujevalne tehnologije in raziskave na področju prihodnjih in nastajajočih tehnologij nujen predpogoj za trajnostno povečevanje splošne konkurenčnosti EU; se pridružuje zahtevi, ki jo je Komisija naslovila na države članice, naj se sporazumejo o pomenu uporabe ključnih spodbujevalnih tehnologij v EU; v zvezi s tem poudarja, da lahko (i) ključne tehnologije kot so mikro- in nanoelektronika, fotonika, bio- in nanotehnologija, (ii) novi materiali in (iii) nove prihodnje tehnologije odprejo številne nove možnosti za inovacije ter prispevajo k prehodu v nizkoogljično gospodarstvo znanja;
7. poudarja, da morajo biti inovacije osredotočene na posameznika, in pozdravlja prizadevanja za okrepitev dialoga med univerzami in podjetji, ki znatno prispeva k spodbujanju raziskav in inovacij, pa tudi k učinkovitejši uporabi znanja, ki ga zasebni sektor pridobi z univerz, ter pri bogatenju akademskega izobraževalnega gradiva v skladu sodobnimi družbenimi in poslovnimi zahtevami;
8. opozarja, da je treba ključne spodbujevalne tehnologije ter nove prihodnje tehnologije poiskati v sodelovanju s podjetji na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, tudi malimi in srednjimi, pri čemer je treba upoštevati tudi regionalne gospodarsko-politične cilje; poziva EU, naj zagotovi, da bo upoštevan prispevek predlagane skupine strokovnjakov na visoki ravni k opredelitvi, ratifikaciji in izvajanju konkretnih kratko-, srednje- in dolgoročnih ukrepov v podporo tem tehnologijam;
9. pozdravlja ukrepe na področju inovacij kot dopolnilo nacionalnim industrijskim strategijam na ravni Skupnosti in z medsektorskega vidika ter poziva Komisijo, naj še naprej uporablja ta pristop;
10. poziva Komisijo in države članice, naj združijo širjenje digitalnih omrežij prihodnje generacije in inteligentnih omrežij z inovacijskimi dejavnostmi, da bi v celoti izkoristili njihove prednosti; v zvezi s tem poudarja, da je treba zagotoviti dovolj finančnih sredstev, tudi iz strukturnih skladov;
11. poudarja, da so investicije na področju visokohitrostnih internetnih omrežij in širitve širokopasovnih povezav osnovni pogoj za večjo in učinkovitejšo širitev inovativnih dosežkov ter za zmanjševanje razlik med regijami EU na področju inovacij;
12. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo konvergenčne politike na področju inovacij in s tem zmanjšajo razlike med državami članicami ;
13. podpira dejstvo, da Komisija pripravlja evropski akt o inovativnosti za skladnejšo inovacijsko strategijo;
14. poudarja, kako pomembne so ekološke inovacije in zelena podjetja, ki imajo lahko pomembno vlogo pri povezovanju inovacijske politike s sektorji, ki so ključnega pomena za EU, kar bi lahko privedlo do pomembnih primerljivih prednosti za evropsko gospodarstvo;
15. poudarja pomembno vlogo ekoloških inovacij, zlasti v zvezi z večjo učinkovitostjo virov;

16. poudarja pomembno vlogo, ki jo imajo inovacijski grozdi za prihodnjo politiko EU na področju inovacij, in zlasti opozarja na potencial grozdov znanja; pozdravlja vzpostavitev posebnih inovacijskih in poslovnih pasov okoli univerz, raziskovalnih inštitutov ter znanstvenih in tehnoloških parkov; poziva, naj se preuči možnost ustanovitve enotnega in poenostavljenega okvira za financiranje in delovanje novih inovacijskih pasov;
17. poudarja, da je treba obstoječe grozde – tudi tiste, ki so na nekaterih področjih vodilni v svetu, – še naprej razvijati, in sicer z usklajenimi ukrepi EU, držav članic in regij, da bi ti grozdi ohranili in izboljšali svojo vlogo;
18. v zvezi s tem poudarja, da je treba pri vseh ukrepih na področju grozdov upoštevati potrebe podjetij, tudi malih in srednjih podjetij, zlasti tistih, ki inovirajo, saj imajo inovacije odločilno vlogo pri spodbujanju podjetništva;
19. poziva ustrezne organe na ravni držav članic in Skupnosti, naj izboljšajo okvirne razmere za čezmejno sodelovanje grozdov;
20. poudarja, da imajo mala in srednja podjetja kot partnerji v vrednostni verigi in kot samostojni ponudniki inovativnih proizvodov osrednjo vlogo;

Večanje in usmerjanje sredstev EU za inovacije

21. poziva k okrepljenemu evropskemu pristopu do financiranja inovacij in do preprečevanja sedanje razdrobljenosti in kratkoročne usmerjenosti; meni, da je oskrba z zadostnimi finančnimi sredstvi bistvena za razvoja inovacij, zato je treba proračun EU za inovacije znatno povečati; poziva, naj se to upošteva tako pri reviziji zdajšnjega finančnega okvira kot pri načrtovanju za finančno perspektivo 2014–2020; ob tem opozarja, da je treba obenem pregledati pravila za upravičenost predindustrijskih oziroma poskusnih raziskav in razvoja do namenskih sredstev; poziva države članice, naj povečajo svoja sredstva za financiranje raziskav in razvoja, da bi dosegle cilj, določen v Barceloni leta 2002, po katerem naj bi do leta 2010 v ta namen uporabile 3 % BDP; poudarja, kako pomembno je financiranja raziskav in inovacij v času gospodarske krize, saj bo na dolgi rok povečalo ustvarjanje delovnih mest; poudarja, da je treba nameniti večji delež raziskovalnih in razvojnih programov za inovacije;
22. meni, da morajo biti izdatki EU za raziskave in inovacije osredinjeni na cilje, na primer zagotavljanje spodbud za komercialno uporabo raziskovalnih dognanj, pa tudi na izčrpnost informiranja o virih in možnostih financiranja; poudarja, da je pomembno ohraniti preglednost in enake možnosti za dostop do sredstev za predloge raziskav na podlagi javnih razpisov; poziva Komisijo in države članice, naj sredstva iz strukturnih skladov uporabijo za spodbujanje inovacij v večjem obsegu; poudarja, da je treba razviti sheme za financiranje socialnih inovacij z večjo osredinjenostjo na družbeni donos;
23. poudarja, da je poleg povečanja sredstev odločilno tudi doseči kritično maso; priporoča, da se v ta namen uporabijo javni razpisi in še posebej poudarja, da je treba sredstva usmeriti tja, kjer je lahko učinek vzvoda največji, na primer pri ključnih spodbujevalnih tehnologijah in vodilnih pobudah za prihodnje tehnologije, da se bo ustvarjala dodana vrednost za Evropo; v zvezi s tem poudarja, da je nujno izkoristiti sinergijske učinke med okvirnimi programi za raziskave in inovacije ter strukturnimi skladi; poudarja, da se morajo različni organi, ki upravljajo sedmi okvirni program, okvirni program za

konkurenčnost in inovativnost ter strukturne sklade, zavedati možnosti, ki jih ponujajo ti instrumenti; obžaluje, da priložnosti za financiranje v okviru sedanjih sinergij še vedno niso dovolj poznane; poziva regije in države članice, naj povečajo prizadevanja za boljše obveščanje o tem;

24. pozdravlja ustanovitev Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo, ustanovljenega za spodbujanje in ustvarjanje vodilnih inovacij na svetovni ravni z zblizevanjem visokega šolstva, raziskav in podjetij ob skupnem cilju; poudarja, da lahko Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo močno prispeva k zagotavljanju pobud za inovacijske programe, in v zvezi s tem opozarja na njegovo pomembno vlogo; poziva Komisijo, naj proračun Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo pripravi tako, da bodo dodeljena sredstva skupaj z drugimi viri omogočila kritično maso, ki je potrebna za obravnavanje in celovito raziskovanje najpomembnejših izzivov, s katerimi se srečuje evropska družba;
25. poudarja, da je treba določiti smernice, ki bodo zagotovile konkurenčno dodeljevanje in hitro uporabo sredstev, in uvesti sistem nagrajevanja projektov z znatnimi in takojšnjimi ekonomskimi učinki;
26. poudarja, da bi morala biti Evropa vodilna na področju razvoja spletnih tehnologij in nizkoogljičnih aplikacij informacijske in komunikacijske tehnologije; predlaga, naj se v naslednji finančni perspektivi proračun EU za informacijske in komunikacijske tehnologije podvoji;

Izboljšanje upravne strukture programov

27. poudarja, da je treba inovacijsko politiko uskladiti z drugimi politikami EU in nacionalnimi politikami (vključno z industrijsko, okoljsko in potrošniško politiko) ob upoštevanju, da morajo biti opredeljeni pristopi dovolj prožni, da jih bo mogoče prilagajati različnim nacionalnim in regionalnim okoliščinam;
28. obžaluje, da prizadevanja za poenostavitev instrumentov EU na področju raziskav in inovacij niso bila uspešna ter da so postopki še vedno preveč zapleteni in zamudni, kar ovira zlasti sodelovanje malih in srednjih podjetij v teh programih;
29. meni, da je treba zaradi uporabniške prijaznosti in preglednosti preprečiti prekrivanje in podvajanje programov pomoči, do česar pride zaradi pomanjkljivega usklajevanja različnih ravni delovanja; poziva Komisijo, naj preveri, ali bi bilo v prihodnosti mogoče združiti instrumente EU za spodbujanje malih in srednjih podjetij v pristojnost enega generalnega direktorata, na primer generalnega direktorata za podjetništvo; meni, da bilo tako načrtovanje lažje, morebitnim uporabnikom pa bi bilo omogočeno opraviti vse na enem mestu;
30. Komisijo tudi poziva, naj zagotovi, da bo regulativni okvir EU podpiral inovacije, ne pa oviral spremembe, in da bodo ustrezne notranje službe in generalni direktorati sodelovali ob pomoči struktur, kakršna je predvidena delovna skupina, tako da bodo vprašanja inovacij celovito in izčrpno preučili; vztraja, da bi to moralo privedi do manj razdrobljenih instrumentov EU na področju inovacijske politike;
31. poziva tudi države članice, naj učinkovito uskladijo pobude pristojnih državnih organov;
32. ugotavlja, da bi morala biti skupna prizadevanja akterjev na ravni EU usmerjena v

odpravo razkoraka med raziskavami in inovacijami ter tržljivostjo in trženjem proizvodov; poudarja, da so potrebni vmesniki med okvirnimi programi oziroma da je potrebna povezljivost med ukrepi za raziskave in inovacije;

33. poziva Komisijo, naj razvije nove inovacijske kazalnike, ki bodo bolje ustrezali vse bolj na znanju temelječim gospodarstvom, in naj prilagodi sedanje kazalnike, tako da evropski pregled na področju inovacij ne bo zgolj primerjalno analiziral zmogljivosti držav članic za inovacije, pač pa tudi pokazal močne plati in dosežke ter pomanjkljivosti inovacijskih ukrepov EU;
34. poudarja, da bi bile pomembne izdatnejše informacije o ustreznih možnostih in virih financiranja ter zanesljivi podatki glede alternativnih oblik financiranja, na primer o licenčnih sporazumih, da bi podjetja spodbudili k večjemu vlaganju;

Spodbujanje zasebnega financiranja

35. poudarja, da je treba poleg javnega financiranja bolj spodbuditi zasebno financiranje;
36. poudarja, da je pomembno bolje uskladiti dostop do sredstev EU za vse udeležence, da bi mala in srednja podjetja bolj sodelovala v upravnih strukturah in pri dejavnostih skupnih tehnoloških pobud;
37. poziva Komisijo, naj predstavi praktične ukrepe za izboljšanje dostopa do financiranja za inovativna podjetja v akcijskem načrtu za inovacije; v zvezi s tem poudarja, da je treba nujno upoštevati različne potrebe glede financiranja in inovacijsko intenzivnost podjetij v različnih fazah ustanovitve in rasti;
38. poudarja, da je treba ustvariti razmere za boljšo razpoložljivost tveganega kapitala, tudi ob upoštevanju potreb malih in srednjih podjetij, in razširiti instrumente financiranja Evropske investicijske banke na osnovi delitve tveganja; poziva Komisijo, naj preveri, kateri ukrepi se lahko sprejmejo, da se doseže delitev tveganja, ki bi bila sprejemljiva za vse udeležence, s čimer bi spodbudili zasebne naložbe na področju inovacij;
39. poziva ustrezne organe držav članic in EU, naj razvijejo dokazano uspešna orodja za financiranje malih in srednjih podjetij, na primer mikrokredite, tvegani kapital za ljudi, ki želijo vlagati v inovativna podjetja, „poslovne angele“ za sponzoriranje poslovnih projektov mladih raziskovalcev, posojila in jamstva, ter naj oblikujejo davčne, finančne, poslovne in upravne spodbude za naložbe, saj bi tako zmanjšali tveganje za selitev podjetij zaradi neugodnih okvirnih pogojev za državno pomoč ter spodbudili podjetja k zaposlovanju kadrov za raziskave in inovacije, s tem pa bi spodbudili razvoj novih izdelkov in storitev;
40. poudarja, da je treba v javnih razpisih, objavljenih v okviru pobud za raziskave in inovacije, zagotoviti minimalna sredstva za mala in srednja podjetja, ki ustrezajo obveznostim iz sedmega okvirnega programa (15 % sredstev programa sodelovanja);

Izboljšanje okvirnih pogojev za podjetja, zlasti mala in srednja

41. poziva Komisijo, naj v skladu z načeli notranjega trga prilagodi veljavne predpise EU za državno pomoč tako, da bi podprli naložbe v nujno potrebne nove tehnologije ter zagotovili dolgoročno konkurenčnost Unije in enake konkurenčne pogoje na svetovni

ravni; še posebej poziva Svet in Komisijo, naj ob reviziji evropskih pravil o državni pomoči razmisli o pobudi o ključnih spodbujevalnih tehnologijah ter omogoči državam članicam, da vzpostavijo nacionalne sisteme spodbud za uveljavitev ključnih spodbujevalnih tehnologij;

42. poudarja, kako pomembne so skupne tehnološke pobude, da bi izpolnili nekatera merila glede velikosti in upravnih struktur, in izvesti občasno oceno učinka glede prispevka sprejetih skupnih tehnoloških pobud h konkurenčnosti evropske industrije;
43. v zvezi s tem pozdravlja, da bo v letu 2010 pregledan okvir Skupnosti za državno pomoč za raziskave, razvoj in inovacije;
44. meni, da je treba za boljše spodbujanje inovacij odpraviti odvečno birokracijo za prosilce; poziva Komisijo, naj s preoblikovanjem postopkov okvirnega programa in vzpostavitvijo odbora uporabnikov odpravi birokracijo;
45. poziva zadevne akterje EU, naj ravno zaradi malih in srednjih podjetij izboljšajo okvirne pogoje varstva intelektualnih pravic, predvsem patente, saj so njihovi stroški in kakovost osrednji dejavnik pri inovacijah;
46. v zvezi s tem obžaluje, da v EU ni resničnega notranjega trga za inovacije, Komisijo in države članice pa poziva, naj usklajujejo svoja prizadevanja na tem področju, zlasti kar zadeva čimprejšnji dogovor o patentu Skupnosti in enotnem sistemu patentnih sodišč, ter poudarja, da je za razvoj inovativnih izdelkov pomembna standardizacija;
47. priporoča spodbujanje sodobnih politik na področju intelektualne lastnine, ki pospešujejo inovacije, kot so združevanje patentov, skupne patentne platforme in **licence za vse pravice**;
48. ob tem poudarja pomen razvijanja patenta Skupnosti za evropsko gospodarstvo, ki bi bil prijazen do malih in srednjih podjetij in bi bil skladen s politikami Unije o inovacijah;
49. ugotavlja, da postaja uporaba patenta kot zavarovanja za bančno financiranje čedalje pomembnejša, vendar banke zaradi pomanjkljivega tehnološkega znanja ne morejo oceniti vrednosti patentov; poziva Komisijo, naj preuči, ali naj EU nudi podporo pri razvoju standardov vrednotenja;
50. poudarja pomen programov za spodbujanje malih in srednjih podjetij k uporabi tehnologije in raziskovalnega osebjaja;
51. poudarja, da je treba trikotnik znanja (raziskave, inovacije in izobraževanje) obravnavati kot celoto; zato zahteva, da se ne smejo zmanjšati naložbe v izobraževanje in spopolnjevanje kvalificiranih delavcev, saj so izjemno pomembne glede na vpliv, ki ga imajo zmogljivosti za inovacije na konkurenčnost EU: poudarja, da je treba ustvariti čim privlačnejše razmere za raziskovalce in domače strokovnjake, tudi glede njihove mobilnosti, da bi EU ohranila konkurenčnost v svetovnem merilu; poudarja, da to sovпада z izboljšanjem delovnih razmer za raziskovalke;
52. naroča svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

OBRAZLOŽITEV

Sporočilo „Pregled inovacijske politike Skupnosti v spreminjajočem se svetu“ z dne 2. septembra 2009 opisuje napredek na področju politike inovacij v EU, ki je bil dosežen od leta 2005, in nakazuje prihodnja področja delovanja, ki bodo vključena in opredeljena v akcijskem načrtu za inovacije.

Poročevalec pozdravlja predlog o evropskem inovacijskem načrtu, za katerega upa, da bo ambiciozen, podjetniško usmerjen in obetaven. To poročilo naj bi prispevalo k oblikovanju mnenja in Komisiji pomagalo določiti okvirne točke akcijskega načrta.

Poročilo je bilo pripravljeno v času, ko mora EU sprejeti novo strategijo, da bi pospešili prehod Evrope v konkurenčno, na znanju temelječo, inovativno, socialno in trajnostno gospodarstvo.

Tako prihodnja strategija EU 2020 kot tudi akcijski načrt za inovacije morata EU zagotoviti instrumente, s katerimi bo lahko obvladala prihodnje družbene izzive.

Preoblikovanje evropskega gospodarstva v trajnostno mora pripomoči k večji konkurenčnosti evropskih podjetij in mora zaradi ekonomskih in okoljskih izzivov, s katerimi se srečujemo, nacionalnim gospodarstvom omogočiti več priložnosti.

Široko zasnovan inovacijski pristop

Aksijski načrt za inovacije bi moral zajeti vse oblike inovacij v javnem in zasebnem sektorju, pa tudi netehnološke inovacije.

Da bi preprečili nastanek novih socialnih razlik, bi morali dodano vrednost inovacij v prihodnje meriti ne samo z vidika okoljskega in ekonomskega prispevka, temveč upoštevati tudi njihovo družbeno dodano vrednost. Glavno vodilo prihodnje politike na področju inovacij bi morala biti ne samo tehnološka, temveč tudi skupna družbena dodana vrednost inovacij.

Poročevalec podpira stališče Evropske komisije v njenem sporočilu o ključnih spodbujevalnih tehnologijah, da so te osrednjega pomena za doseg opisanih ciljev.

Globalni konkurenčni boj je povzročil, da se v tretje države ne seli samo vedno več proizvodnih zmogljivosti, temveč tudi z njimi povezane raziskovalne in razvojne zmogljivosti. Takšen razvoj ogroža bistvo Evrope kot industrijske lokacije in se mu je treba upreti z odločnim spodbujanjem inovacijskih zmožnosti, preden bo postal nepovraten.

Poleg konkurenčnosti kot političnega cilja se mora EU spoprijeti tudi z drugimi velikimi družbenimi izzivi, kot so podnebne ali demografske spremembe.

Ključne spodbujevalne tehnologije, kot so mikro- in nanoelektronika, fotonika, bio- in nanotehnologija ter novi materiali odpirajo številne nove možnosti za inovacije tako pri postopkih kot pri proizvodih. Ključne spodbujevalne tehnologije zaradi svoje hitre rasti močno vplivajo na konkurenčnost. Zlasti področja informacijske in komunikacijske tehnologije, kemije, oskrbe z energijo (na primer zajemanje in skladiščenje ogljika,

tehnologije za energetska učinkovitost), avtomobilske industrije (ravno na področju vozil na električni pogon), medicinske tehnologije, industrije polprevodnikov ter letalstva in aeronavtične odpirajo možnosti za bistvene izboljšave kakovosti in produktivnosti. Glede na kompleksnost gospodarskih dejavnosti in razvoja v prihodnosti ta seznam seveda ni izčrpen.

Mala in srednja podjetja so pri tem pomembni partnerji v vrednostnih verigah, tudi kot samostojni ponudniki inovativnih izdelkov, na primer na področju okoljske tehnologije in obnovljivih virov energije. Zaradi svoje bližine trgu in prilagodljivosti prispevajo ta podjetja še posebej veliko inovativnih izdelkov in storitev ter so gonilo tehničnega napredka.

Zato se jih v tem kontekstu ne sme zanemarjati, temveč je treba ohraniti ustrezen, njihovim potrebam prilagojen, regulativni okvir.

Po mnenju poročevalca so pri tem izredno pomembni tudi inovacijski grozdi. Grozde svetovnega pomena, ki v EU že deloma obstajajo, je treba ob sodelovanju na vseh ravneh dejavno razvijati naprej, da bi lahko ohranili in morebiti izboljšali svojo vodilno vlogo. V tesnem sodelovanju z velikimi in manjšimi podjetji ter univerzami in drugimi raziskovalnimi ustanovami bi lahko grozdi pomagali ustvariti nove sektorje z večjo družbeno-gospodarsko in industrijsko pomembnostjo, ki bi povečali privlačnost evropskih regij. Zato poročevalec meni, da mora prenovljena strategija EU na področju inovacij vključevati zamisli o spodbujanju obstoječih in novih grozdov. Izboljšati bi bilo treba zlasti okvirne pogoje za čezmejno sodelovanje grozdov, na primer s širjenjem najboljših praks.

Povečanje in usmerjanje sredstev EU za inovacije

Po izjavah Evropske komisije se za ukrepe na področju inovacij neposredno namenja manj kot odstotek proračuna EU. Glede na prihodnje družbene izzive, s katerimi se bo treba spoprijeti, to ne zadostuje. Zato poročevalec zahteva povečanje proračuna EU za inovacije.

Povečanje naj bi se upoštevalo pri prihodnjem načrtovanju za finančno perspektivo 2014–2020, ki se bo začelo konec leta.

Povečano zagotavljanje finančnih sredstev tako na ravni Skupnosti kot tudi na nacionalni ravni ter uvedba instrumentov financiranja, ki ustrezajo naslovnikom, bo odločilno za inovativnost podjetij, tudi zaradi finančne krize in kreditnega krča.

V vsakem primeru mora biti spodbujanje bolj ciljno usmerjeno. Razdrobljenost na številne cilje in veliko število posebnih pobud EU se ni obneslo. V tem kontekstu je treba odkriti oziroma okrepiti sinergijo med instrumenti za spodbujanje inovacij. Sredstva je treba usmeriti tja, kjer je učinek vzvoda največji. Pri tem mora biti odločilno merilo dodana vrednost za Evropo.

Izboljšanje upravne strukture programov

Poročevalec meni, da je za večjo učinkovitost inovacijske politike potrebno boljše usklajevanje, učinkovitejše povezovanje in racionalizirano upravljanje različnih instrumentov spodbujanja.

Z vidika uporabnika je tudi veliko število udeleženih akterjev na ravni EU protiproduktivno. Uporabniki poleg tega potrebujejo jasne informacije, kateri instrumenti za spodbujanje so na

voljo, na kateri ravni in za katere ukrepe.

Tudi na ravni EU je treba zagotoviti boljše usklajevanje. Politika na področju inovacij bi morala spadati v pristojnost Evropske komisije – za vso Skupnost. Zato je treba uvesti horizontalno usklajevanje znotraj Evropske komisije, da bi zagotovili tesno sodelovanje med generalnim direktoratom za raziskave ter generalnim direktoratom za podjetništvo in industrijo. To je pomembno zlasti zaradi razdelitve resorjev v Evropski komisiji ter skorajšnjega novega oblikovanja okvirnih programov.

Spodbujanje zasebnega financiranja

Poleg zagotavljanja javnih sredstev je treba spodbujati tudi zasebne naložbe v inovacije. Ravno tvegani kapital ima v zgodnji fazi in fazi širitve odločilno vlogo pri uspešnosti inovacij, pa ne samo v velikih podjetjih. V ustrezni obliki lahko financiranje s tveganim kapitalom, ki dopolnjuje državno pomoč, spodbudi inovacije tudi v manjših podjetjih.

Izboljšanje okvirnih pogojev za podjetja, zlasti mala in srednja

Uredba o skupinskih izjemah je deloma že uvedla olajšave, vendar bi bilo treba prihodnji pregled okvira pomoči izkoristiti za to, da bi potencial tega instrumenta za spodbujanje inovacij razširili tudi na inovacije, ki niso tehnološke narave.

Prav tako je treba preveriti, ali sedanji sistem pomoči ni v nasprotju z novim načelom spodbujanja ključnih spodbujevalnih tehnologij. Za vsako ceno je treba preprečiti selitev podjetij zaradi slabih okvirnih pogojev na področju državne pomoči.

Poročevalec meni, da mora boljše spodbujanje inovacij sovpadati z zmanjševanjem birokracije. Poleg jezikovnih ovir so največje težave pogosto kadrovske intenzivni postopki oddaje vlog in visoka pogostost napak ter s tem povezano visoko finančno tveganje. Zato bi bilo treba poenostaviti postopke za oddajo vlog in po potrebi zmanjšati obveznosti poročanja.

Zaščita intelektualne lastnine je odločilnega pomena za inovacije, vendar okvirni pogoji za podjetja, zlasti z vidika nastalih stroškov, še niso zadovoljivi. Patent Skupnosti je pomemben korak v tej smeri in bi ga bilo treba čim prej sprejeti. V zvezi s tem pa je treba ugotoviti, da je treba dodatno iskati še druge, tudi kratkoročno uresničljive instrumente.

Tudi naložbe v izobraževanje in nadaljnje izobraževanje kvalificiranega osebja so glede na pomembnost inovacij odločilnega pomena za konkurenčnost EU in se jih ne sme zmanjševati. EU mora storiti vse, da ustvari čim bolj privlačno okolje za raziskovalce in strokovnjake, tudi kar zadeva mobilnost, da bi ohranila konkurenčnost v svetovnem merilu.

Trikotnik znanja med raziskavami, inovacijami in izobraževanjem je treba obravnavati kot celoto in se ga ne sme ločevati, saj bi to negativno vplivalo na trajnost inovacij in posledično na trajnost proizvodnje.

18.3.2010

MNENJE ODBORA ZA NOTRANJI TRG IN VARSTVO POTROŠNIKOV

za Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

o pregledu inovacijske politike Skupnosti v spreminjajočem se svetu
(2009/2227(INI))

Pripravljaivec mnenja: Mitro Repo

POBUDE

Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov poziva Odbor za industrijo, raziskave in energetiko kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poudarja, da je krepitev podjetnikov kot nosilcev inovacij v Evropi nujni pogoj za učinkovito delovanje konkurenčnega notranjega trga, ki temelji na odpravi trgovinskih ovir ter visoki ravni varstva potrošnikov in socialne kohezije;
2. v zvezi s tem obžaluje, da v EU ni resničnega notranjega trga za inovacije, Komisijo in države članice pa poziva, naj usklajujejo svoja prizadevanja na tem področju, zlasti kar zadeva čimprejšnji dogovor o patentu Skupnosti in enotnem sistemu patentnih sodišč, ter poudarja, da je za razvoj inovativnih izdelkov pomembna standardizacija;
3. poudarja pomembnost široko zastavljene inovacijske politike, ki zahteva vlaganja v ljudi in veščine ter upošteva inovacije, ki temeljijo na raziskavah, in pristope v inovacijski politiki, ki temeljijo na povpraševanju; poudarja tudi, da mora inovacijska politika EU spodbujati inovacije, ki zadovoljujejo potrebe uporabnikov in družbe, ter inovacije na področju novih storitev;
4. poudarja, da so ključne spodbujevalne tehnologije strateškega pomena za inovacije na področju procesov, blaga in storitev ter za prehod na nizkoogljično gospodarstvo, ki temelji na znanju; podpira smernice za razvoj okvirja industrijske politike za ključne spodbujevalne tehnologije, ki jih je Komisija predstavila v sporočilu KOM(2009)0512, ter se pridružuje zahtevi, ki jo je Komisija naslovila na države članice, naj se sporazumejo o pomenu uporabe ključnih spodbujevalnih tehnologij v EU;
5. poudarja, da je treba inovacijsko politiko uskladiti z drugimi politikami EU in nacionalnimi politikami (vključno z industrijsko, okoljsko in potrošniško politiko) ob upoštevanju, da morajo biti opredeljeni pristopi dovolj prožni, da jih bo mogoče prilagajati različnim nacionalnim in regionalnim okoliščinam;

6. poziva Komisijo, naj razvije nove inovacijske kazalnike, ki bodo zajemali tudi netehnološke vidike, bolj primerne za storitvena, vedno bolj na znanju temelječa gospodarstva;
7. poziva države članice, naj poleg ukrepov na strani ponudbe uporabljajo javna naročila za pospeševanje povpraševanja po inovativnih proizvodih in storitvah, obenem pa izboljšujejo kakovost javnih storitev; poudarja, da bi morali pogodbeni organi vključiti inovacije med cilje svojih programov javnih naročil;
8. poudarja, da je inovacija v prvi vrsti novost, ki se odziva na potrebe potrošnikov in trga; zato poziva Komisijo, naj zagotovi večje priznanje primarnosti povpraševanja potrošnikov kot gonilne sile inovacij;
9. poziva države članice, naj povečajo svoja sredstva za financiranje raziskav in razvoja, da bi tako dosegle cilj, določen v Barceloni leta 2002, v skladu s katerim naj do leta 2010 v ta namen uporabile 3 % BDP; poudarja pomen financiranja raziskav in inovacij v času gospodarske krize, saj bo to na dolgi rok povečalo ustvarjanje delovnih mest;
10. obžaluje, da prizadevanja za poenostavitev instrumentov EU na področju raziskav in inovacij niso bila uspešna ter da so postopki še vedno preveč zapleteni in časovno zamudni, kar zlasti ovira sodelovanje malih in srednjih podjetij v teh programih;
11. poudarja, da morajo komisarji, ki so vključeni v inovacijsko politiko in z njo povezana področja, bolj uskladiti svoje delo ter da bi se morala s tem zmanjšati razdrobljenost instrumentov EU na področju politike inovacij.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	17.3.2010
Izid končnega glasovanja	+: 29 -: 1 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Pablo Arias Echeverría, Cristian Silviu Buşoi, Lara Comi, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Christian Engström, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Eija-Riitta Korhola, Kurt Lechner, Toine Manders, Gianni Pittella, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Laurence J.A.J. Stassen, Catherine Stihler, Róza grofica Von Thun Und Hohenstein, Kiriakos Triantafylidis (Kyriacos Triantaphyllides), Bernadette Vergnaud
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Regina Bastos, Cornelis de Jong, Othmar Karas, Sylvana Rapti, Wim van de Camp

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	28.4.2010
Izid končnega glasovanja	+: 48 -: 0 0: 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Reinhard Bütikofer, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Christian Ehler, Lena Ek, Ioan Enciu, Gaston Franco, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Jacky Hénin, Sajjad Karim, Arturs Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Ani Podemata (Anni Podimata), Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Niki Tzavela, Marita Ulvskog, Vladimir Uručev (Vladimir Urutchev), Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Matthias Groote, Rebecca Harms, Oriol Junqueras Vies, Ivailo Kalfin, Ivari Padar, Vladko Todorov Panajotov (Vladko Todorov Panayotov), Mario Pirillo, Vladimír Remek, Frédérique Ries, Teodoros Skilakakis (Theodoros Skylakakis), Silvia-Adriana Țicău, Hermann Winkler